

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

This article discusses production potential management. The selection and implementation of the strategy, the stages of technology for managing production potential and the main factors that can determine the model of the economic production potential of an enterprise are also considered.

Управління виробничим потенціалом підприємства – це процес постійного пошуку найбільш ефективних напрямів покращення його виробничої діяльності та формування відповідних завдань із підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства. Основним завданням виробничого потенціалу є реалізація можливостей інтенсифікації існуючих виробництв, які дасть змогу значно скоротити витрати трудових, матеріально-технічних і фінансових ресурсів на задоволення сьогодишніх і майбутніх потреб суспільства [1]. Управління розвитком і впровадженням виробничого потенціалу може реалізовуватися у двох системах: в масштабах сукупних завдань системи управління підприємства в цілому і особливою системою управління.

Вибір стратегії управління потенціалом підприємства в значній мірі визначає успішність його функціонування в різних умовах економічного середовища. Реалізація тієї чи іншої стратегії, в свою чергу, залежить від ряду факторів, наприклад: яким обсягом потенціалу володіє підприємство; наскільки високий рівень конкурентоспроможності потенціалу підприємства; яка його частка на ринку, ким воно є – лідером, суперником або аутсайдером; які цілі ставить перед собою підприємство – зміцнити лідерство, вийти в лідери, закріпитися в «серединці» або уникнути банкрутства і т.д.

Залежно від поставлених цілей підприємство вибирає ту чи іншу стратегію поведінки на ринку. При цьому сама технологія управління потенціалом підприємства включає наступні етапи:

- оцінка структури динаміки та ефективності використання потенціалу підприємства, його частки на ринку;
- оцінка конкурентоспроможності потенціалу підприємства;
- аналіз резервів і втрат потенціалу підприємства;
- вибір стратегії і тактики щодо підвищення конкурентоспроможності потенціалу підприємства;
- проведення заходів щодо підвищення конкурентоспроможності потенціалу підприємства, виходячи з обраної стратегії і тактики [3].

Особливу роль в управлінні виробничим потенціалом відіграє завдання збалансованості його елементів і, в першу чергу, людського і основного капіталу. Все це впливає з умови, що всі господарські операції можна, в кінцевому рахунку, звести до наступної схеми: люди – продукт – прибуток [2].

Для ефективного управління виробничим потенціалом на підприємстві, перш за все, слід сформувати модель його розвитку. Модель економічного виробничого потенціалу підприємства може визначатися наступними основними факторами:

- обсягом і якістю наявних у підприємства ресурсів;
- здібностями співробітників вирішувати різні виробничі завдання, тобто їх кваліфікаційними, психофізіологічними і мотиваційними можливостями;
- здібностями менеджменту оптимально використовувати наявні у підприємства ресурси;
- інноваційними здібностями, тобто здатністю підприємства до оновлення виробництва, спираючись на найостанніші досягнення НТП;
- інформаційними можливостями, тобто здатністю відбирати тільки корисну, з точки зору досягнення мети, інформацію і використовувати її для прийняття ефективних рішень;
- наявністю висококваліфікованих виробничих та інженерно-технічних працівників;
- фінансовими можливостями, тобто кредитоспроможністю, внутрішньої і зовнішньої заборгованістю, привабливістю для інвесторів [4].

Таким чином, ми вважаємо, що одним із головних факторів підвищення ефективності управління формуванням та використанням виробничого потенціалу є оновлення та технічне вдосконалення основних засобів. Впровадження досягнень науково-технічного прогресу дає змогу підвищити рівень механізації та автоматизації виробництва, продуктивності праці робітників та сприяє економії матеріальних витрат.

Отже, здійснення ефективного управління виробничим потенціалом підприємства є складним та трудомістким процесом, так як воно є основою формування моделей розвитку потенціалу.

Список використаних джерел:

1. Гончар М.Ф. Особливості управління виробничим потенціалом промислового підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. Львів, 2012. № 22.9. С.179-184
2. Жук Є.О. Управління виробничим потенціалом підприємства. Актуальні проблеми розвитку підприємств в умовах нестабільної економіки : матеріали міжнар. наук.-практ. інт. конф., м. Кіровоград, 15 груд. 2015 р. С. 66-67
3. Бердникова Л. Ф. Понятие и роль производственного потенциала в стратегическом развитии организации. Молодой ученый. 2013. №10. С. 274.

4. Старовойтов М.К., Фомин П.А. Практический инструментарий организации управления промышленным предприятием. – М.: Высшая школа, 2013. 266 с.

5. Організація управління виробничим потенціалом підприємства. URL: <http://topknowledge.ru/ekonomika-predpriyatiya/3126-organizatsiya-upravleniya-proizvodstvennym-potentsialom-predpriyatiya.html>